

Drukken

is dat eigenlijk nog wel een vak?

Is drukken eigenlijk nog wel een vak? In dit artikel de analyse van Cor Henzen, consultant en instructeur offsetdrukken bij GOC.

Rotatiepersen worden vanuit een aparte ruimte via een centraal paneel bestuurd

Automatisering bracht de afgelopen jaren grote veranderingen in de druktechniek. Eerst in de aansturing van machines. Nu vooral bij het invoeren van data, het controleren en het bijsturen. Computers nemen steeds meer werk uit handen; procesautomatisering wint snel terrein. Voor veel mensen is dit een pijnpunt. Het werk dat ze altijd gedaan hebben en waar ze goed in zijn, wordt ze uit handen genomen. Ze voelen zich knoppendrukker, een begrip met een negatieve lading.

Cor Henzen heeft in zijn werk als instructeur veel te maken met drukkers, zowel in vellen- als rotatiedruk. Vaak mensen met jarenlange drukkerservaring die komen voor een aanvullende cursus. Soms ook mensen die het vak nog helemaal vanaf de

basis moeten leren. Ervaren vakmensen hoor ik vaak zeggen dat het drukkersvak niet meer zo leuk is als vroeger. En dat het daarom ook niet verwonderlijk is dat jonge mensen er niet meer voor kiezen. Opvallend is dat de huidige generatie, die niet weet hoe het vroeger was, vooral geïnteresseerd is in de nieuwste ontwikkelingen. Dingen die ze niet kennen, ervaren ze beslist niet als een gemis! Hoe dan ook is het een feit dat drukken aan de nieuwe generatie machines beslist een ander vak is dan in de tijd dat alle in- en afstellingen met de hand gedaan moesten worden.

Modern vakmanschap

Om een goed vakman/vrouw te kunnen zijn moet een drukker nog altijd beschikken over voldoende kennis en vaardigheden.

Maar modern vakmanschap vraagt meer. Een drukker moet goed overweg kunnen met automatisering. Dit is immers een steeds belangrijker onderdeel van de moderne besturingssystemen. Kunnen communiceren is ook belangrijk, want het werk wordt vaak in teams uitgevoerd. Snel en analytisch kunnen handelen is een zeer belangrijke eigenschap van de moderne drukker. De productiviteit van de machines is enorm toegenomen waardoor stilstand eigenlijk gelijk staat aan verlies. Een afwijking aan het product of een verstoring in het proces moet daarom zo snel en efficiënt mogelijk worden opgelost. Drukpersen worden vanaf een centraal bedieningspaneel bestuurd, rotatiepersen zelfs vanuit een aparte ruimte. Daardoor is de afstand tussen de

drukker en de pers groter geworden. Conclusie: drukkers worden dus inderdaad meer en meer procesoperator.

Druktechniek versus procestechniek

Hierbij zijn wel grote verschillen tussen enerzijds de drukindustrie en anderzijds de procesindustrie waar bijvoorbeeld papier, staal, kunststof, drukplaten of (petro)chemische producten worden geproduceerd. Kenmerkend voor dit soort productieprocessen is dat vrijwel alle processtappen geautomatiseerd zijn en van afstand worden bestuurd en bewaakt. De operator observeert vooral het proces en deelprocessen en stuurt bij aan de hand van vooringestelde parameters. In veel gevallen is ook dit deel van de werkzaamheden geautomatiseerd. In de drukindustrie is ook al veel geautomatiseerd/gerobotiseerd, maar altijd op het gebied van menselijke handelingen. En dan nog blijven we te maken hebben met tamelijk complexe en moeilijk te standaardiseren werkzaamheden. Veel procesvariabelen zijn niet zo eenvoudig te beheersen. Denk bijvoorbeeld aan de invloed van het vochtwater en

de omgevingsvariabelen zoals temperatuur en RV. De eigenschappen van de ingekochte materialen als inkt, drukvormen en papier kunnen per batch variëren. Hierdoor is het niet eenvoudig om de kwaliteit van de output voorspelbaar te maken. Tijdens de productie moet de drukker/operator regelmatig ingrijpen bij allerlei veranderingen of verstoringen die zich kunnen voordoen. De drukker is verantwoordelijk voor de kwaliteit en benut zijn vakmanschap om de afwijkingen te herstellen.

Spanningsveld

Veel drukkers zitten nu min of meer in een spaagaat. Aan de ene kant

wordt van ze verwacht dat ze afscheid nemen van waarden waarop ze nog niet zo lang geleden juist werden geselecteerd. Hierbij gaat het vooral om technische vaardigheden. Aan de andere kant moeten ze zich aanpassen aan nieuwe techniek en denkwijzen. Lean produceren en WCM bijvoorbeeld, waarbij efficiëntie het uitgangspunt is om zo min mogelijk tijd en materiaal te verspillen. Voor mensen die al jarenlang het drukkersvak uitoefenen, is het niet altijd gemakkelijk deze omslag te maken. Tijdens hun opleiding is de nadruk immers vooral op de technische kant van het beroep gelegd. In de dagelijkse praktijk leidt dit regelmatig tot een spanningsveld.

Opleiding Procesoperator druktechniek

GOC stelde eind 2008 vast dat er een groot gat is tussen het opleidingsaanbod voor de technici in grafmediabedrijven en de wensen van het bedrijfsleven op weg naar een meer procesmatig ingerichte productieomgeving. Daarom is in samenspraak met een aantal bedrijven in kaart gebracht over welke competenties een procesoperator druktechniek (flexodruk, diepdruk, vellenoffset, rotatieoffset en printtechniek) moet beschikken in de moderne (grafische) productieomgeving. De uitkomsten van dit onderzoek hebben geleid tot de ontwikkeling van de opleiding 'Procesoperator druktechniek'. Een opleiding gericht op het aanleren van een meer procesgerichte werkhouding. Vooral bestemd voor mensen die als gediplomeerd vakman werkzaam zijn in een van de grafische productieprocessen en die zich verder willen ontwikkelen. De eerste lichting cursisten heeft de opleiding inmiddels afgerond en heeft het door de bedrijfstak erkende GOC-certificaat behaald. Kijk voor meer informatie op www.goc.nl.

Subsidie en belastingvoordeel

U kunt deze opleiding dit jaar tegen zeer geringe kosten volgen. Naast het voordeel van ESF-subsidie (maximaal 35%) en de KVG0-korting (25%), kunt u nu ook gebruikmaken van het belastingvoordeel uit de regeling WVA-onderwijs. Als u een opleiding volgt, kunt u namelijk met de Wet Vermindering Afdracht loonbelastingen (WVA) afdrachtvermindering aanvragen. Dit betekent letterlijk een extra korting op uw opleidingskosten! De tijdelijke verruiming van deze WVA-regeling in 2010 levert voor de cursus Procesoperator een extra opleidingsvoordeel op van € 500,-, bovenop de eerdergenoemde regelingen. Wilt u meer weten over deze regelingen, neem dan contact op met onze binnendienst, 0318- 53 91 11 of mail naar info@goc.nl

En de nabewerking?

Ook in de nabewerking neemt de automatisering hand over hand toe. En dat brengt procesbeheersing ook daar een stap dichterbij. De inhoud van de huidige opleiding is nog niet (helemaal) afgestemd op medewerkers in de nabewerking, maar bij een groeiende vraag zal GOC daarop zeker inspelen.

Veel nieuwkomers op IpeX

Bijna eenderde van alle standhouders tijdens IpeX nam nooit eerder deel aan de beurs. Het gros van de nieuwkomers komt uit de prepress en digitale hoek. Bijna veertig van het vloeroppervlak staat in het teken van prepress en digitaal. Druk gerelateerde bedrijven hebben 34 procent tot hun beschikking en afwerkers iets meer dan een kwart. De eerste staan opgesteld in hal 7, 9 en 12, de tweede in hal 6, 8 en 20 en de derde groep staat in de hallen 18 en 19. Verpakkingsdrukkers moeten 17 en 20 aandoen en voor de fans van tweedehandsapparatuur is hal 17 de plaats to be. Alle informatie over de beursindeling is terug te vinden op: ipeX.org/floorplans.

Vraag het aan Ricoh!

Het 'Just Ask Ricoh' thema van IpeX 2010 zal bezoekers meenemen op een reis door het production printing proces; van het aanleveren van een bestand tot bewerken, beheersen en produceren. Bezoekers hebben de kans om het nieuwste portfolio van Ricoh en InfoPrint Solutions te bekijken. Ze kunnen ook in gesprek gaan met experts over hoe hun producten en dienstverlening waarde kunnen toevoegen aan de productiviteit en winstgevendheid van hun organisatie in de toekomst.

Tijdens IpeX zal bij Ricoh de levenscyclus van een document centraal staan. Hierbij zal de bezoeker door vier belangrijke zones worden geleid: aanleveren, bewerken, beheersen en produceren. Elke zone biedt de bezoeker de kans om meer te weten te komen over de mogelijkheden bij Ricoh, hoe deze mogelijkheden geïntegreerd kunnen worden in bestaande workflows en hoe deze op maat gemaakt kunnen worden om de productiviteit en winstgevendheid te versterken. Ricoh nodigt bezoekers tevens uit om op de stand meer te weten te komen over haar uitstekende servicemogelijkheden, partnernetwerken en consultancy services. Door middel van live demonstraties laten Ricoh en InfoPrint Solutions zien hoe printprofessionals waarde kunnen toevoegen door het gebruik van efficiënte, productieve en flexibele hardware- en softwareapplicaties.

Just Ask Ricoh op IpeX 2010 - Hal 12, stand D130.

Kortingen voor beursbezoekers

Om het verblijf van beursbezoekers zo aangenaam mogelijk te maken slaat de organisatie de handen ineen met Birmingham Convention Bureau (BCB). Het resultaat van de gezamenlijke inspanningen is de website www.ipeXinBirmingham.co.uk. De website bevat alle informatie voor bezoekers die accommodatie zoeken en alles willen weten over zaken als transport, toeristische attracties, culturele evenementen, de beste restaurants en kroegen en ga zo maar door. Zo heeft BCB bij meer dan tweehonderd restaurants in de stad speciale tarieven bedongen voor beursbezoekers.

Van een procesoperator is niet zomaar een drukker te maken

De operator observeert het proces

Drukkers moeten leren procesoperator te worden en drukkerijen moeten leren hun productieproces daarnaar in te richten. Bij de nieuwe generatie drukkers wordt daarom al in de opleiding meer aandacht besteed aan organisatorische aspecten.

Vooroordelen aan de kant

Duidelijk mag zijn dat van een procesoperator niet zomaar een drukker te maken is. Vakkennis en vaardigheden zijn in het drukkersvak immers nog steeds

van groot belang. En het kost tijd om dit (aan) te leren. Het is echter ook niet eenvoudig om van een drukker een procesoperator maken. Misschien is het vooral belangrijk dat we onze vooroordelen bij de titel 'procesoperator' aan de kant zetten. Moeten we het als vakgenoten er niet gewoon over eens zijn dat we in de huidige tijd – met alle technische mogelijkheden toegespast op geavanceerde machines – niet langer meer ambachtelijk kunnen werken? Dat doet immers geen recht aan de inves-

teringen die zijn gedaan. Techniek kun je kopen. Leren omgaan met deze techniek vraagt om verandering. En verandering kost tijd.

Kleine veranderingen, grote resultaten

Mijn advies: kies voor een positieve insteek. Operators moeten leren hoe zij een positieve bijdrage kunnen leveren aan het bedrijfsresultaat. Door slimmer te werken en door maximaal gebruik te maken van de mogelijkheden die zij tot hun beschikking hebben. Bedrijven moeten nadenken over de inrichting van hun processen en verbeteringen in de productieomgeving actief faciliteren. Zo stimuleren we operators mee te denken en mee te doen. Kleine veranderingen kunnen leiden tot grote resultaten. En de initiatieven en ideeën daarvoor zijn voor een belangrijk deel te halen bij de uitvoerenden. Stimuleer ze daartoe! Het antwoord op de vraag of drukken nog een vak is, is dan snel beantwoord. Absoluut! •

Cor Henzen, consultant en instructeur offsetdrukken GOC.

In heaven made marriage

Pitney Bowes investeerde de afgelopen jaren kapitalen aan overnames om van het pure hardware-imagó af te komen. In het kader van een verre gaande integratie van print en afwerken, demonstreert het op de beursvloer een combinatie van de HP T300 rollenprinter met daarachter de eigen afwerkapparatuur. Het concept was al te zien tijdens Drupa, het eindresultaat staat in Birmingham. Een 'In heaven made marriage' noemt de Engelse fabri-

kant het zelf. Het blijft niet bij demonstreren. Pitney Bowes doet de verkoop van de apparatuur – dus ook de HP printer – zelf. De leiding van Pitney Bowes gelooft heilig in transpromo en zet daarom de combinatie zo uitdrukkelijk in de markt. De directie verwacht een groei van tweehonderd procent in het segment. Omdat men zich nadrukkelijk richt op het topsegment schat men de totale markt in Europa op zo'n 150 exemplaren.

Xerox in inkjet

Printerfabrikant Xerox laat het achterste van zijn tong niet zien, maar onthulde tijdens een persconferentie al wel dat het bedrijf definitief in inkjet stapt. Tijdens IpeX introduceert het een nieuwe inkjet productiemachine. Xerox vergelijkt de keuze voor inkjet met de verschillende modellen die autofabrikanten verwaarden. 'Ze bieden gas-, diesel- en benzinemodellen aan

die elk geschikt zijn voor een specifieke doelgroep', legt Eric Armour, president Global Business Group uit. Minder geheimzinnig doet het Amerikaanse concern over de 650/1300T Continuous Feed zwart/wit tonerprinters. De machines werden aangepakt om onder meer zware substraten te verwerken in duplex te draaien met papier tot 200 gram.

DirectSmile en de toekomst van 1-2-1 marketing

Op IpeX zal DirectSmile een groot aantal creatieve manieren presenteren om de response op directmail acties te vergroten.

Een primeur op de beurs zal een nieuw product zijn waarmee beeld gepersonaliseerd kan worden. Hoe het eruit gaat zien houdt het bedrijf nog geheim

maar het wordt een kant-en-klaar product dat zowel in te zetten is voor de zakelijke als de particuliere direct-mailmarkt. Daarnaast toont DirectSmile VDP-studio, een compleet pakket voor variable data printwerk, nu met een nieuw impositie-gereedschap. DirectSmile staat in Hal 12 stand B110.

Seminar 'Van drukker tot procesoperator'

Als geavanceerde persen met hoge snelheden grote oplagen draaien, kapitale machines hun geld moeten opbrengen en geen stilstand meer dulden, hoe blijft u dan voldoen aan die hoge verwachtingen? Hoe kunnen uw medewerkers zich in die procesmatige omgeving ontwikkelen? En wat zijn daarin de verschillen tussen grote en kleine bedrijven?

De antwoorden krijgt u tijdens het seminar 'Van drukker tot procesoperator' dat GOC op donderdag 8 april aanstaande organiseert, van 13.00 tot 18.30 uur in Veenendaal. Vier boeiende sprekers verzorgen de presentaties: 'Procesmatig werken in de industriële drukkerij', 'Procesmatig werken in de kleine drukkerij', 'De mens en het proces' en 'Opleiden in de procesindustrie'.

Ga voor meer informatie en online aanmelden naar www.goc.nl. Deelname aan het seminar is gratis.